

**Informatiehuis
Water**

laat data stromen

Data policy

Informatiehuis Water

Een samenwerkingsverband van:

Inter provinciaal Overleg

Rijkswaterstaat
Ministerie van Infrastructuur en Milieu

 UNIE VAN
WATERSCHAPPEN

Colofon:

Titel: Data policy, Informatiehuis Water

Auteur(s), H-J. Lekkerkerk,

© Informatiehuis Water, 18 mei 2016

Bezoekadres:

Stationsplein 89

3818 LE Amersfoort

T 033 460 32 80

Postadres:

Postbus 2180

3800 CD Amersfoort

www.ihw.nl

Foto titelpagina: Rijkswaterstaat

Inhoudsopgave

1	Introductie	5
1.1	Disclaimer	5
1.2	Definities	5
2	Externe Randvoorwaarden	8
2.1	Wetgeving	8
2.2	Beleid	8
3	Principes voor gegevens	9
3.1	Gegevens voldoen aan de 3B's	9
3.1.1	Beschikbaar	9
3.1.2	Bruikbaar	9
3.1.3	Bestendig	10
3.2	Ontsloten data = Open data	10
3.3	Eenmalige inwinning, meervoudige verstrekking	10
4	Principes Aquo standaard	12
4.1	Documentatie	12
4.2	Eigendomsrechten	12
4.3	Inspraak	12
4.4	Principes IHW applicaties en services	14
4.5	Broncode	14
4.6	Toegang tot IHW applicaties en services	14
5	Dienstverlening	15
5.1	Fair use	15
5.2	Servicedesk	15
5.3	Gegevensbewerking	15

1 Introductie

Het Informatiehuis Water (IHW) heeft beleid voor zijn watergegevens (data policy) om:

- Ervoor te zorgen dat watergegevens ook op de langere termijn beschikbaar zijn voor de publieke zaak.
- Te zorgen voor transparante en betrouwbare watergegevens.
- Publicatie van formele datasets voor gemeenschappelijke rapportage te ondersteunen.
- Aan de geldende wetgeving en richtlijnen voor beheer en verstrekking van watergegevens te voldoen.

Deze data policy omvat die gegevens die van de waterbeheerders (bronhouders) worden ingewonnen door het Informatiehuis Water of welke daaruit zijn afgeleid ten behoeve van gemeenschappelijke rapportage daar waar het Informatiehuis Water verantwoordelijk is voor die afleiding.

Het gegevensbeleid van het IHW dient zorgvuldig te gebeuren. Immers, er worden vanuit meerdere partijen gegevens verzameld en gemeenschappelijk ontsloten. Dit vraagt om afwegingen die per gegevenstype variabel kunnen zijn. De gegevens die het IHW uitraagt hebben tot doel om de gemeenschappelijke rapportageverplichtingen, zoals vastgelegd in het werkprogramma / spoorboekje informatiestromen, te ondersteunen.

Naast gegevens die zich in de registratie van het IHW bevinden, is het IHW ook betrokken bij de ontwikkeling van informatiesystemen en het beheer en onderhoud van de Aquo-standaard. Dit beleid is ook van toepassing op de regels / codes die binnen de applicaties (en modellen) van het IHW worden toegepast of afgeleide informatie-producten, zoals modelbeschrijvingen, standaarden en dergelijke. Voor deze producten worden aparte gebruiksovereenkomsten opgesteld waarin aanvullende restricties zijn opgenomen.

Deze policy wordt van tijd tot tijd herzien om te garanderen dat deze blijft aansluiten bij de eisen vanuit (inter)nationale wet- en regelgeving en zodanig dat deze blijft aansluiten bij de best practices van data management. Tot slot, het IHW behandelt alle bronhouders en afnemers op basis van gelijkwaardigheid.

Bij het opstellen van deze data policy is uitgegaan van de 'ideale wereld' waarin alle gegevens open beschikbaar en bruikbaar zijn. Gegevens die het IHW inwint en ontsluit voldoen aan dit wensbeeld tenzij... Het tenzij wordt vervolgens per gegevenstype aangeduid in de bijlagen.

Het IHW beschouwt de gegevens die worden verzameld, de standaarden waaraan deze voldoen en de applicaties die worden ontwikkeld om ze te bewerken ten behoeve van rapportageverplichtingen als onderdeel van het publieke domein en maakt deze zoveel mogelijk open beschikbaar.

1.1 Disclaimer

Het IHW verstrekt informatieproducten 'as-is'. Als zodanig is het IHW niet verantwoordelijk voor de inhoud van deze informatieproducten. Het IHW sluit daarom iedere verantwoordelijkheid uit voor enigerlei directe of indirecte schade, van welke aard dan ook, die voortvloeit of in enig opzicht verband houdt met de inhoud van de data of het gebruik van de applicaties.

1.2 Definities

Term	Definitie	Bron
3B's	Kwaliteitseisen waaraan informatie / gegevens moeten voldoen, beschikbaarheid, bruikbaarheid en bestendigheid.	DSO
Actualiteit	Gegevens zijn voldoende up-to-date voor het betreffende beleidsterrein. Wijzigingen worden tenminste binnen een bepaalde termijn verwerkt en beschikbaar gesteld.	DSO
Afnehmer	Een ieder die gegevens uit de registratie betreft voor gebruik in bepaalde	BR

	processen.	
Bereikbaarheid	Gegevens zijn ontsloten via view en download services.	DSO
Beschikbaarheid	Voorwaarden waaronder een (deel)gegeven of (deel)gegevensverzameling kan worden gebruikt. NB: onder dit onderwerp vallen openheid, duidelijkheid, bereikbaarheid en vindbaarheid.	Aquo
Bestendigheid	De mate waarin een aangeboden dataset beschikbaar blijft. NB: onder dit onderwerp vallen het beschikbaar zijn van een beheerorganisatie, kwaliteitsborging, financiering, aansprakelijkheid en herleidbaarheid.	DSO
Bewerkte data	Data aangepast/ bewerkt door bijvoorbeeld filteren, schematiseren, smoothen, reduceren, (aggregeren).	Aquo
Bruikbaarheid	De mate waarin gegevens geschikt zijn voor (her)gebruik binnen een bepaalde toepassing. NB: onder dit onderwerp vallen actualiteit, consistentie, juistheid, nauwkeurigheid, volledigheid en ondubbelzinnigheid.	DSO
Bronhouder	Gegevensleverancier. Deze is verantwoordelijk voor het ter beschikking stellen van de juiste en actuele gegevens.	BR
Consistentie	Gegevens zijn uniform van eenheden en komen op vergelijkbare wijze tot stand (volgens een vastgestelde standaard), zodat zij onderling vergelijkbaar zijn.	DSO
Databank (database)	Een veelomvattende set gerelateerde databestanden voor een specifieke toepassing, in de regel een direct toegankelijk opslagmedium.	Aquo
Duidelijkheid	Gegevens zijn voorzien van duidelijke metadata met betrekking tot actualiteit, de bron, de doelgroep enzovoort.	DSO
Functionaliteit	Handeling die een gebruiker kan uitvoeren met digitaal geleverde (geo)informatie, bijvoorbeeld inzoomen op een kaartgedeelte, gegevens opvragen op een locatie enzovoort.	Aquo
Gegevensbewerking	Alle handelingen die leiden tot het vaststellen en opslaan van meetuitkomsten.	Aquo
Gegevensverwerking	Alle handelingen met vastgestelde gegevens die plaatsvinden na gegevensbewerking.	Aquo
Geo-informatie	Gegevens met een directe of indirecte referentie naar een plaats op het aardoppervlak.	Aquo
Gevalideerde data	Data waaruit alle missers of blunders zijn gehaald.	Aquo
Historische data	Data van gebeurtenissen uit het verleden.	Aquo
Informatie producten	Producten die het gevolg zijn van intellectuele handelingen, zoals het toevoegen van waarde aan gegevens door interpretatie of combinatie met andere gegevens. Een informatieproduct kan meerdere vormen aannemen. Dat kan, bijv. een gestructureerde verzameling van gevalideerde gegevens of een toetsingsinstrument bedoeld om regels over de fysieke leefomgeving meetbaar te maken, zijn.	Aquo DSO
Inwinning	Het verzamelen van gegevens en/of monsters.	Aquo
Juistheid	Gegevens zijn door middel van duidelijke meet-, verzamel- en bewerkingsmethoden tot stand gekomen, zodat duidelijk is in hoeverre deze een correcte weergave bieden van de leefomgeving.	DSO
Metadata	Gegevens over gegevens.	Aquo
Modelgegevens	Het betreft gegevens die nodig zijn om modelberekeningen uit te kunnen voeren, zoals schematisaties, stuurgegevens, enzovoort.	Aquo
Mutatiefrequentie	Een maat voor het doorvoeren van de veranderingen in een gegevensverzameling in een bepaalde periode.	Aquo
Nauwkeurigheid	Gegevens zijn voorzien van een bandbreedte of andere aangeduide mate van nauwkeurigheid.	DSO
Ondubbelzinnigheid	Gegevens zijn helder gedefinieerd in kwantitatieve parameters en/of een semantische omschrijving.	DSO
Openheid	Gegevens zijn ontsloten als open data via een open standaard.	DSO

Registratiehouder	(Politieke) eigenaar en daarmee dus politiek verantwoordelijk voor de registratie. In dit geval: het ministerie van I&M; DGRW.	BR
Ruwe data	Onbewerkte data.	
Standaard product	Als onderdeel van de reguliere werkprocessen vervaardigd informatieproduct.	
Toetsingsinstrument	Digitaal instrument waarmee regelgeving wordt ondersteund waar het de toetsing van gegevens aan bepaalde voorwaarden betreft, zoals de waterkwaliteit aan de geldende normen in de Aquo-kit.	DSO
Verstrekker	Organisatie die een gegevensvoorziening technisch beheert voor het verstrekken van de gegevens; in dit geval het IHW.	BR
Vindbaarheid	Databestanden zijn opgenomen in het register. Deze beschrijft en maakt de bestanden vindbaar en bruikbaar voor applicaties.	DSO
Volledigheid	Gegevens zijn voldoende dekkend voor het beoogde doel. De volledigheid betreft de mate waarin gegevens aanwezig zijn in relatie tot de reikwijdte. Of andersom gezegd, de omvang van de witte vlekken.	DSO

2 Externe Randvoorwaarden

Een data policy, zoals die van het IHW, staat niet op zichzelf maar is afgeleid van bestaande wet- en regelgeving evenals van het landelijk beleid. In het geval van deze datapolicy is van de volgende randvoorwaarden uitgegaan en zijn deze onverkort toegepast, tenzij dit door de manier van procesinrichting niet mogelijk is.

2.1 Wetgeving

De volgende wetten liggen ten grondslag aan deze data policy.

1. Wet Openbaarheid van Bestuur (WOB). Alle overheidsinformatie (op verzoek), met uitzondering van informatie van vertrouwelijk aan de overheid medegedeelde gegevens en gegevens die de veiligheid in gevaar kunnen brengen of die economische of financiële belangen van de overheid schaden.
2. Wet Milieubeheer (Aarhus verdrag). Alle milieu-informatie is altijd openbaar, tenzij er zwaarwegende redenen zijn zoals bv. broedgebieden of commerciële / industriële informatie. Overheden ondernemen stappen om milieu-informatie zoveel mogelijk in een geordend digitaal systeem / databanken op te slaan. Op een verzoek om informatie worden deze beschikbaar gesteld zonder dat de aanvrager daar een belang bij hoeft aan te geven.
3. EU Inspire richtlijn. Beschikbaarstelling van ruimtelijke informatie zoals genoemd in de richtlijn (waaronder monitoring locaties, waterlichamen etc.) in elektronische vorm volgens vastgestelde formaten.

2.2 Beleid

Daarnaast is het volgende landelijke beleid als uitgangspunt gebruikt:

4. Beleid van ministerie van Binnenlandse Zaken aangaande 'Open Data' (beleidsbrief minister Donner d.d. juni 2011) en aanpassing van de WOB daarop.
5. Data beleid Rijkswaterstaat (beslisboom gegevens leveren). In principe zijn gegevens openbare gegevens. Uitzonderingen zijn zwaarwegende belangen.
6. Databeleid Waterschappen, zoals vastgesteld door de Unie van Waterschappen (2012).
7. Convenant Geo-informatie, zoals ondertekend door Unie van Waterschappen en de Provincies aangaande het in principe zonder voorwaarden beschikbaar stellen van geografische / ruimtelijke gegevens. Uitzonderingen bij zwaarwegende belangen.
8. Visie en doelarchitectuur van het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) en meer specifiek de nadere visie en specificaties voor Informatiehuizen in het DSO. Specifiek de afgeleide principes / randvoorwaarden:
 - a. Data voldoen aan de 3B's (beschikbaarheid, bruikbaarheid en bestendigheid)
 - b. Gegevens bij de bron
 - c. Archivering bij de bron
 - d. Open data door de bron
 - e. Alle gebruikte gegevens zijn uniek geïdentificeerd
 - f. Alle gegevens zijn tijd gerelateerd
 - g. Alle gebruikte gegevens zijn systematisch beschreven.

3 Principes voor gegevens

Voor gegevens gelden de volgende basisprincipes:

1. Gegevens voldoen aan de 3B's
2. Ontsloten data = Open data
3. Eenmalige inwinning, meervoudige verstrekking.

3.1 Gegevens voldoen aan de 3B's

De 3B's (Beschikbaarheid, bruikbaarheid en bestendigheid) vormen de kern van de gegevens van het IHW. Deze zijn als volgt vormgegeven voor gegevensproducten.

3.1.1 Beschikbaar

Het IHW vraagt dat op bij de bronhouders en ontsluit deze op basis van een zogenaamd spoorboekje. Hierin staat per informatiestroom het proces van inwinnen tot ontsluiten opgenomen. Er wordt steeds zo veel mogelijk gestreefd naar het publiceren van data gelijktijdig of zo kort mogelijk na het afronden van een rapportageverplichting.

Bij elk gegeven wordt vastgelegd met welk doel (rapportagedoel) deze wordt ingewonnen. Waar mogelijk wordt zoveel mogelijk metadata rondom het inwin- en verwerkingsproces van de gegevens vastgelegd. De term 'meta-data' omvat alle informatie die nodig is om te interpreteren, te begrijpen en om gebruik te kunnen maken van een gegeven dataset. Deze metadata worden altijd meegeleverd met een informatieverstrekking vanuit de waterbeheerder. De metadata voldoen daarbij aan de richtlijnen die hiervoor door Geonovum zijn opgesteld en bevatten informatie zoals doel van de data, contactpersoon, kwaliteit en actualiteit van de data, geografisch bereik.

Gegevens worden, voor zover het geografische informatie betreft, ontsloten via het Nationaal Georegister of anders op één van de websites / applicaties van het IHW (Waterkwaliteitsportaal, Waterveiligheidsportaal). Gegevens zijn tenminste beschikbaar als download bestand in een open formaat (xml/gml, csv) en in het geval van geografische informatie ook als ESRI shape formaat. Veel gegevens zijn ook opgenomen in een view service.

3.1.2 Bruikbaar

Gegevens die aangeleverd en / of ontsloten worden voldoen altijd aan de Aquo-standaard voor wat betreft de inhoud, tenzij daarover in de desbetreffende informatiestroom afwijkende afspraken voor zijn opgenomen. Zo worden per informatiestroom de uitgewisselde gegevens eenduidig en duidelijk beschikbaar gesteld, zodat de informatie probleemloos uitgewisseld kan worden. Voor wat betreft de structuur is IMWA / UM Aquo gml of csv het preferente formaat voor ontsluiting, maar worden andere technische formaten niet op voorhand uitgesloten. Daar waar afgeweken is, is een eenduidige beschrijving van het bestandsformaat beschikbaar.

Voor elke informatiestroom wordt een gegevensplan opgesteld waarin staat welke gegevens noodzakelijk zijn en aan welke voorwaarden deze moeten voldoen qua formaat en inhoud. Waar mogelijk wordt daarbij gebruik gemaakt van gegevenstypen die al ingewonnen worden of die al in de centrale database van het IHW beschikbaar zijn. Voor zover mogelijk wordt informatie gecontroleerd op onjuistheden bij invoer in de database. Over het algemeen zal deze validatie zich richten op gebruik van juiste domeinwaarden en de juiste vulling voor het soort rapportage. Waar mogelijk vindt verdere validatie plaats, maar het is onmogelijk om hiermee volledig te zijn (bv. een waarde van 6 daar waar deze 5.5 had moeten zijn voor pH is nagenoeg niet te valideren zonder kennis van het watersysteem). De bronhouder is uiteindelijk verantwoordelijk voor de kwaliteit van de gegevens en garandeert deze dan ook.

Elke bewerking van een dataset, die gebeurt binnen de context van systemen in beheer van het IHW, wordt vastgelegd en wordt onderdeel van de metadata. Tevens wordt vastgelegd welke brondata gebruikt zijn bij het tot stand komen van een resultaat.

Alle gegevens in de IHW databases zijn uniek geïdentificeerd en voorzien van een tijdstempel. De unieke identificatie wordt opgebouwd op basis van: een unieke code waarmee de bronhouder wordt geïdentificeerd, de identificatie zoals de bronhouder deze zelf aan het gegeven heeft toegekend en een versienummer waarmee inzichtelijk is bij welk rapportagemoment het gegeven behoort. In het geval van geografische meetgegevens worden de gegevens daarnaast van een expliciet tijdstempel voorzien ten aanzien van het moment van inwinnen en de geldigheid.

3.1.3 Bestendig

Het IHW blijft gegevens ontsluiten die eenmaal beschikbaar zijn gesteld. Nieuwere inzichten leiden tot een nieuwe versie van dezelfde data; de oude versie blijft beschikbaar.

3.2 Ontsloten data = Open data

Het begrip 'Open data' wil zeggen:

- a. data conform open standaarden en dusdanig ontsloten dat deze digitaal opnieuw te gebruiken zijn;
- b. vrij van gebruiksbeperkingen (in termen van geld en andere restricties). Dit is wel onder voorwaarde van internationale en nationale wet- en regelgeving zoals die op het gebied van nationale veiligheid, erfgoed en milieubescherming gelden.

De gegevenstypen die in ieder geval open ontsloten worden, zijn:

1. Gegevens die in het kader van een wettelijke verplichting, zoals Aarhus, Inspire of de Richtlijn Publieke dienstverlening (PSI, EU kaderrichtlijn), beschikbaar dienen te zijn.
2. Gegevens die in openbare rapportages zijn gepubliceerd (bv. rapportage aan de Europese Unie, SGBP etc.).
3. Alle overige gegevens, die niet gevoelig zijn in het kader van privacy of financiële belangen, worden na een periode van twee jaar¹ na validatie (opname in de IHW database) van die gegevens ontsloten tenzij de waterbeheerder ze eerder vrijgeeft.

Eventuele beperkingen worden in de metadata vermeld. Indien het andere gegevens betreft dan wordt de gehanteerde licentie in een bijgevoegd metadatabestand óf op de webpagina waarop de gegevens beschikbaar worden gesteld vermeld. Wordt daarbij alleen naar deze data policy verwezen dan betreft het per definitie open data.

Het IHW maakt bij verstrekking van de gegevens, tenzij anders vermeld, gebruik van de 'geo gedeeld' licentie zoals opgesteld door Geonovum (<http://www.geonovum.nl/wegwijzer/standaarden/geo-gedeeld>). De enige beperking die het Informatiehuis Water oplegt, is die van naamsvermelding van de bron van de data (Informatiehuis Water bij gegevens die niet aan één of meerdere bronhouders zijn toe te schrijven óf de bronhouder(s) bij oorspronkelijke gegevenssets).

'Open data' wil niet zeggen onbeveiligde data. Het IHW draagt er zorg voor dat gegevens slechts door de bronhouder aangeleverd en bewerkt kunnen worden. Hiervoor worden alleen de daartoe geëigende personen binnen een bronhouder gemachtigd tot de beheer- (en bewerk) functionaliteit van de IHW applicaties. Indien de gegevens set (in de toekomst) persoonsgegevens zal bevatten anders dan informatie over geautoriseerden, dan wordt de registratie bij het College Bescherming Persoonsgegevens aangemeld.

3.3 Eenmalige inwinning, meervoudige verstrekking

Het uitgangspunt bij gegevens is dat deze slechts eenmalig ingewonnen worden en vanuit de bron(houder) worden verstrekt en gearchiveerd. De bron van gegevens is de plaats of de organisatie waar deze zijn ontstaan en voor de eerste keer zijn vastgelegd. Gegevens direct afkomstig uit de bron zijn het betrouwbaarst. De bron is ook het best in staat de kwaliteit van de gegevens te waarborgen. Gegevens worden opgehaald bij de bron. Om

¹ Er is gekozen voor een periode van 2 jaar om te voorkomen dat, als een waterbeheerder verzuimt in de database de gegevens vrij te geven, er een lang administratief traject op gang komt om dit alsnog te verifiëren. Daarbij wordt aangenomen dat gegevens na 2 jaar geen impact meer hebben op de directe bedrijfsvoering van de waterbeheerder en/of dat eventueel onderzoek inmiddels is gepubliceerd.

technische redenen, bijvoorbeeld vanwege performance, kan werken met kopieën in landelijke voorzieningen noodzakelijk zijn. Dit dient dan op een gecontroleerde wijze plaats te vinden.

De databases van het Informatiehuis Water zijn een dergelijke landelijke voorziening waarin gegevens worden vastgelegd, die soms wel en soms niet in de bronsystemen van de waterbeheerders aanwezig zijn. De redenen dat deze gegevens toch ook landelijk worden vastgelegd, zijn:

1. Kwaliteitsborging. Gegevens worden bij aanlevering aan het Informatiehuis Water gecontroleerd op een vast aantal aspecten.
2. Transparantie en herleidbaarheid. Nog niet alle bronsystemen ondersteunen versiebeheer en een audittrail / logging. Daarmee kunnen gegevens in de tijd veranderen zonder dat deze wijzigingen herleidbaar zijn. Om inzichtelijk te maken en te houden op welke gegevensrapportages zijn gebaseerd legt het Informatiehuis Water deze relatie tussen aangeleverde gegevens in de databases en de bijbehorende rapportages vast.
3. Performance. Vooral bij meetgegevens zijn de datavolumes dusdanig groot dat een tussenopslag noodzakelijk is. Ook beschikken nog niet alle bronhouders over services om de gegevens te leveren. Door als tussenstap vast te leggen in de systemen van het IHW is het mogelijk deze gegevens toch conform wettelijke eisen als services aan andere aan te bieden na een eenmalige upload.

Dit basisprincipe leidt ertoe dat waterbeheerders slechts eenmaal door het IHW bevestigd worden voor specifieke gegevens. Het IHW draagt zorg voor een goede opslag van deze gegevens en waarborgt de integriteit hiervan. De bronhouder (waterbeheerder) blijft eigenaar van deze gegevens, deze zijn slechts in (technisch) beheer gegeven bij het IHW.

Bij gemeenschappelijke (landelijke) gegevens die afgeleid worden van deze brongegevens (na aggregatie en integratie) wordt het IHW de feitelijke bronhouder van dit informatieproduct. Denk daarbij aan maatregelen die per waterlichaam worden ingewonnen, maar vervolgens geaggregeerd per gebied beschikbaar worden gesteld. Het IHW draagt ook zorg voor een juiste archivering van deze gegevens. Voor de overige gegevens waar het IHW niet de bronhouder van is, is de feitelijke bronhouder verantwoordelijk (zorgdrager) voor de archivering conform de Archiefwet.

4 Principes Aquo-standaard

De Aquo-standaard is een open standaard en staat op de lijst met 'Pas toe of leg uit' standaarden van het Forum Standaardisatie. Daarnaast kent de Aquo-standaard het predicaat 'uitstekend beheer' van het Forum. Daarmee voldoet de Aquo-standaard aan het volgende beleid. De documentatie is laagdrempelig beschikbaar, er zijn geen hindernissen op basis van intellectuele eigendomsrechten (bijv. geen patent royalty's) en er zijn inspraakmogelijkheden. Hieronder worden deze zaken nader toegelicht.

4.1 Documentatie

Ieder onderdeel van de Aquo-standaard is voorzien van documentatie. In de documentatie wordt beschreven wat het onderdeel van de standaard is, hoe deze is opgebouwd en aan welke voorwaarden nieuwe aanvragen moeten voldoen. Daarnaast zijn er ondersteunende tools die het eenvoudiger maken de standaard te implementeren. Al deze informatie is via de Aquo-website (www.aquo.nl) beschikbaar. Daarmee vult deze site een belangrijk onderdeel van de documentatie in.

4.2 Eigendomsrechten

Het eigendom van de Aquo-standaard berust bij de deelnemers in het Informatiehuis Water en daarmee specifiek bij Rijkswaterstaat, de Waterschappen en de Provincies. Het gebruik van de Aquo-standaard is echter vrij van rechten; het is iedereen toegestaan om zonder kosten de Aquo-standaard toe te passen. Hierbij geldt wel een aantal spelregels, de Aquo-standaard kan alleen een standaard zijn als iedereen exact dezelfde versie daarvan beschikbaar heeft.

In geval van inbreng van 'derden' bij de ontwikkeling van de standaard via wijzigingsvoorstellen of deelname aan werkgroepen kunnen deze 'derden' na inbreng geen verdere rechten ontlenen aan het gebruik en verdere publicatie van deze inbreng.

De regels rondom het gebruik zijn:

1. Voor zover er auteursrecht bestaat op de Aquo-standaard berust dit bij het IHW en worden slechts niet exclusieve en niet overdraagbare gebruiksrechten verleend.
2. De standaard wordt gratis ter beschikking gesteld uitsluitend voor eigen gebruik onder de volgende voorwaarden:
 - a. De toepassing van de standaard wordt gemeld bij het IHW: servicedesk@ihw.nl.
 - b. De standaard wordt ongewijzigd toegepast. Wijzigingsaanvragen op de standaard kunnen worden ingediend bij het IHW. Hierbij is de algemene IHW procedure 'Wijzigingsvoorstellen' van toepassing.
 - c. De standaard mag niet worden verkocht.
 - d. Het uitbreiden van de standaard voor het uitwisselen van eigen gegevens is toegestaan onder de volgende voorwaarden. Uitbreidingen aan modellen worden gemeld aan het IHW. Uitbreidingen aan codelijsten is toegestaan indien de documentatie behorende bij de waarden die onderdeel zijn van de uitbreiding op het internet worden gepubliceerd. De uitbreiding mag geen domeinwaarden, objecten of objectkenmerken bevatten die al – op een andere wijze – in de standaard zijn gedefinieerd. Bij de uitbreidingen in het uitwisselingsformaat moeten de tags voorzien zijn van de unieke code die door het IHW is uitgereikt na melding; bij domeinwaarden van een verwijzing naar de organisatie (url) die de uitbreiding verzorgde.

4.3 Inspraak

Inspraak is een belangrijk element van een open standaard. Inspraak betekent dat iedereen de mogelijkheid moet hebben om wijzigingen voor te stellen en invloed te hebben op het wijzigingsproces. Binnen Aquo kan dit ook;

elke aanvraag wordt serieus en gelijkwaardig behandeld. Het IHW legt binnengekomen wijzigingen vervolgens ter goedkeuring voor aan expert- en/of technische werkgroepen en publiceert ze via de [Aquo- website](#). Elke gebruiker kan zijn/haar reactie indienen bij de Servicedesk van het IHW. Elk reactie wordt serieus meegewogen in de besluitvorming. Aquo is daarbij een consensus standaard; dat wat de meerderheid wil, wordt toegepast.

Bij het beoordelen van het commentaar maken we nadrukkelijk onderscheid tussen de inhoud en de techniek. Omdat Aquo een semantische standaard is, is de inhoud van een voorstel leidend boven de techniek waarin dit voorstel toegepast moet worden. Uiteraard moet een voorstel wel toepasbaar zijn. Om die reden vragen wij een technische werkgroep om te adviseren over de implementeerbaarheid van een voorstel. Andersom zal niet zo maar voor de meest eenvoudige implementaties worden gekozen, als daarmee later problemen worden voorzien, bijvoorbeeld uitbreidingen van de standaard. Ook hebben we nu ook expertgroepen die inhoudelijk bepalen of een wijziging volstaat.

4.4 Principes IHW applicaties en services

4.5 Broncode

Het IHW ontwikkelt in het kader van de ondersteuning van rapportageprocessen informatiesystemen en services. Daarbij wordt zoveel mogelijk van Open Source componenten gebruik gemaakt. Als binnen het IHW Open Source software wordt doorontwikkeld dan wordt deze doorontwikkeling terug aangeboden aan de Community onder de oorspronkelijke licentie.

Het IHW ontwikkelt informatiesystemen voor al haar partners (Rijkswaterstaat, ministerie I&M, provincies, waterschappen). Het IHW is geen eigen rechtspersoon en besteedt de ontwikkeling van informatiesystemen aan via één van haar partners. Hierdoor zullen het formele (juridische) eigenaarschap en de intellectuele eigendom van de IHW applicaties altijd bij de partij liggen die de opdracht heeft verstrekt. Afhankelijk van welke partij dit is zal de code voor hergebruik beschikbaar gesteld kunnen worden. Dit zal niet als Open Source gebeuren maar op basis van 'as-is' na het opstellen van een specifieke overeenkomst met de partij die hierin interesse toont.

4.6 Toegang tot IHW applicaties en services

De systemen die het IHW realiseert zijn voor de watersector. Dat betekent dat zowel medewerkers van Rijkswaterstaat, waterschappers als provinciemedewerkers hiervan gebruik maken. Een deel van de systemen bevat gegevens die specifiek van bronhouders zijn. Toegang tot de gegevens van bronhouders is beperkt tot die bronhouders.

De toegang tot toetsinstrumenten en services (zoals de Aquo-kit) die specifiek door het IHW / haar partners zijn ontwikkeld, is op basis van fair use toegankelijk voor iedereen. Het IHW behoudt zich wel het recht voor conform het Fair use beleid om toegang tot deze applicaties te ontfeggen en te monitoren hoe deze applicaties gebruikt worden.

5 Dienstverlening

5.1 Fair use

Organisaties anders dan de deelnemende partijen aan het IHW of daaraan gelieerd, en particulieren vallen onder het Fair use beleid. Hiervoor geldt een laagdrempelige toegang, een gebruikslimiet en geen garanties en beperkte support ten aanzien van de werking / beschikbaarheid. U hoeft geen contract te tekenen en u hoeft niet te betalen.

Het Fair use beleid staat u toe de beschikbaar gestelde webservices en bestanden in eigen producten en diensten te gebruiken zolang u de IHW voorzieningen niet zo zwaar belast dat andere gebruikers daar substantiële hinder van ondervinden. Sommige activiteiten zijn vanzelfsprekend niet toegestaan, zoals onwettig gebruik (o.a. het combineren van onze informatie met illegale content). Sommige activiteiten zijn in wettelijke zin niet illegaal, maar wel verstorend omdat ze bijvoorbeeld performanceproblemen veroorzaken.

Het IHW streeft naar tevreden gebruikers. We proberen dan ook altijd om eerst contact met u op te nemen om in onderling overleg het probleem op te lossen. In drukke periodes passen we automatische capaciteitsbegrenzing toe om de beschikbare capaciteit zo eerlijk mogelijk te verdelen. De dienst blijft dan beschikbaar, maar u kunt met langere wachttijden te maken krijgen. Omdat dit soort pieken meestal onverwacht optreden, kunnen we dit niet van te voren aankondigen. Bij zeer ernstige verstoringen, die onmiddellijk ingrijpen vereisen omdat de gehele dienst niet beschikbaar dreigt te worden, kunnen we bepaalde gebruikers of gebruikersgroepen tijdelijk afsluiten.

Wij verwachten dat u als afnemer van de IHW-diensten het gebruiksdoel respecteert en dat u de IHW-diensten niet oneigenlijk gebruikt. Kortom dat u het fair use beleid en de licentievoorwaarden respecteert. Hierbij gaat het IHW uit van het principe: gebruiken is accepteren.

5.2 Servicedesk

Gegevensvragen van buitenaf worden geregistreerd op een dusdanige manier dat dit geen overmatige belasting vormt voor de aanvrager. Alle relevante handelingen zijn in een handleiding of op een webpagina beschreven. Als daar behoefte aan is zal het IHW de vraagsteller in alle redelijkheid assistentie verlenen bij het gebruik van de gegevens door middel van haar Servicedesk.

Gebruikers die kennelijke onjuistheden aantreffen in een informatieproduct van het IHW, melden deze terug aan het IHW. Het IHW zorgt er vervolgens voor dat de melding ofwel direct intern wordt onderzocht als het om een informatieproduct gaat waarvan IHW de bronhouder is, ofwel de melding wordt bij de specifieke bronhouder(s) teruggelegd voor nader onderzoek. Indien het een fout betreft wordt deze door de bronhouder gecorrigeerd / aangevuld met juiste gegevens. In alle gevallen wordt het desbetreffende gegeven geoormerkt "in onderzoek" en als zodanig verstrekt totdat duidelijk is of het hier een daadwerkelijke fout betreft. De melder wordt op de hoogte gehouden van de status van de melding en ontvangt de uitslag van het onderzoek: 'gegevens onbetrouwbaar' of 'kan zonder verdere beperkingen worden gebruikt'.

5.3 Gegevensbewerking

Het IHW stelt de gegevens beschikbaar 'as is'. Dat wil zeggen dat geen verdere bewerkingen op de data worden uitgevoerd dan die, welke in het kader van de taakstelling van het IHW noodzakelijk zijn. Gegevens worden zoveel mogelijk automatisch verstrekt zonder menselijke tussenkomst van het IHW.

Gegevens waarvoor handmatige interventie nodig is bij het verstrekken (complexe vragen) mogen voor de directe kosten die daaraan verbonden zijn (bestede uren en kosten voor bijvoorbeeld informatiedragers of uitbesteding) doorbelast worden aan de aanvrager. Kosten voor inwinning en opslag van de gegevens worden niet doorberekend.

Zowel de praktische uitvoerbaarheid van de vraag als het kostenaspect worden steeds per geval beoordeeld door het IHW en terug gemeld aan de vrager voordat wordt overgegaan tot uitvoering van de interventie. Het kan zijn

dat er geen capaciteit beschikbaar is om een complexe vraag te beantwoorden, in dat geval behoudt het IHW zich het recht voor deze vraag op een later moment in te plannen dan wel geheel te weigeren.

**Informatiehuis
Water**

Een samenwerkingsverband van:

